

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Sókratés

Autor práce: Lenka Kavková

Studijní program: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Jiří Stránský, Ph.D.

Místo a datum: Kamenný Újezd, 10.5. 2022

Práce Lenky Kavkové se zabývá postavou Sókrata a jejím cílem je „zachycení Sókratova života a jeho myšlenek prostřednictvím dochovaných zdrojů“ a rovněž „vytvoření profilu Sókrata samotnou autorkou práce“ (s. 6). Tento cíl se dle mého názoru naplnit podařilo. Vyjma Úvodu a Závěru je práce členěna do šesti základních kapitol. V první autorka představuje Sókratův život a zasazuje jej do dobového kontextu, v dalších postupně představuje čtyři nejdůležitější antické zdroje, z nichž informace o Sókratovi čerpáme (Platóna, Xenofonta, Aristofana a Aristotela), a konečně v poslední šesté přichází s pokusem o jakousi syntézu a za pomoci vybrané sekundární literatury poskytuje celkový obraz Sókratova působení a formuluje rovněž svůj vlastní názor. Základní struktura práce je dle mého názoru zvolena vhodně a prozrazuje autorčinu ambici proniknout co možná nejbližší k postavě historického Sókrata a neomezovat se (jak se mnohdy dělává) na jeho portrét pouze u jednoho autora. Celkově lze o práci v tomto ohledu říct, že kombinuje historický a filosofický přístup, přičemž převažuje spíše první zmíněný.

Formální a jazykovou stránku práce pokládám za velmi dobrou. Autorka na poměry bakalářské práce pracuje s velkým množstvím literatury, na niž v průběhu náležitým způsobem odkazuje. Lze sice vytknout, že se většinou jedná o publikace přehledového či populárně-naučného charakteru (Novotný, Paprotný, Johnson, Störig atd.), a nikoli odbornější texty zaměřené specificky na autorčino téma, ale na úrovni bakalářské práce toto nepokládám za zásadní problém. Jazyk práce neobsahuje hrubé chyby, trochu rušivě však působí občasné stylisticky neobratné formulace, překlepy či chybná interpunkce.¹

S ohledem na obsahovou stránku práce lze jistě nalézt mnohé slabiny. Autorka v některých částech pouze referuje přečtenou literaturu bez výraznějšího vlastního vkladu či pomoci sekundární literatury (viz zejm. kap. 3) a často se pohybuje spíše na „biografické“ úrovni, místo aby se soustředila na filosofické problémy tam, kde by to bylo zapotřebí. To je patrné zejm. u (z filosofického hlediska nejdůležitější) kap. 2, kde se např. dozvídáme, že nám Platón v *Obraně Sókrata* „převyprávěl příběh o tom, jak jeden ze Sókratových přátel

¹ Viz např. „Hlavní, pro takovou to demokracii, bylo vládnout tak, aby přinesla pro obyvatele Athén prospěch.“ (s. 8), „v jeho dílech je možné spatřit, jak silný vliv a jak velmi byl Sókratem okouzlen“ (s. 13), „Platón, jako žák Sókratův, se zabývá otázkou etiky, Platón je stejně, jako Sókrates přesvědčen o nesmrtelnosti lidské duše, která za všechno způsobená příkoří bude nést zodpovědnost po smrti.“ (s. 16), „Aristotelés se ve svých bádáních zajímal o podobnou problematiku jako Sókratés“ (s. 28) atp.

Chairefon se při návštěvě věštírny v Delfách setkal s tamní chrámovou věštkyní Pýthií“ (s. 12). To je samozřejmě pravda, ale mnohem důležitější je, že na tomto základě Sókratés následně vykládá svoji specifickou koncepci moudrosti jako „vědění nevědění“, čemuž však už autorka příliš pozornosti nevěnuje. Rovněž celková struktura této kapitoly není zcela jasná a vzbuzuje mnohé otázky. Proč je např. výklad tzv. „sókratovské otázky“ nebo problému jednoty ctností zařazen do části textu shrnující dělení dialogů na rané-střední-pozdní (s. 14-15)? Nebo proč autorka onu zmíněnou „Delfskou historku“ referuje v rámci podkapitoly 2.2 Vliv Sókrata (s. 12-13), když se jedná o součást spisu Obrana Sókrata, jemuž je následně věnována celá podkapitola 2.3.2? To vše lze jistě do určité míry vysvětlit nezpochybnitelnou náročností v této kapitole vytyčeného úkolu (tj. představit Platónův portrét Sókrata), avšak předložené otázky se tím nevyřeší.

Jsem však přesvědčen, že všechny tyto výtky je nutno nahlížet z perspektivy dvou úzce spolu souvisejících skutečností: 1) Autorka jakožto studentka oboru „Pedagogika volného času“ za sebou nemá a ani nemůže mít takovou filosofickou průpravu, jež by umožňovala hlubší promýšlení filosofických problémů spojených zejm. s Platónovým portrétem Sókrata; 2) Autorka dle svých vlastních slov k tématu přistupovala do značné míry jako *tabula rasa*, resp. jen se zcela elementárními znalostmi o tom, kdo to vlastně Sókratés byl a co vše zpracování tohoto tématu obnáší. Z tohoto pohledu musím říct, že autorka v průběhu psaní práce udělala obrovský pokrok, který je dle mého názoru třeba ocenit. Z perspektivy vedoucího práce rovněž musím ocenit, že autorka vše řešila s dostatečným časovým předstihem, jednotlivé části práce průběžně zasílala k posouzení a naprostou většinu mých připomínek se snažila zohlednit a zpracovat, i když samozřejmě ne vše se podařilo dotáhnout „k dokonalosti“.

Práci Lenky Kavkové **doporučuji k obhajobě** a s ohledem na vše zmíněné navrhuji hodnotit stupněm **VELMI DOBRĚ**.

Mgr. Jiří Stránský, Ph.D.